

Fuglemanden

Fuglemanden holder af gule fugle. Han kan se dem på afstand, når de forlader de ensomme lejligheder. Da står han klar nede på gaden for at tage imod dem. Er han midt i sit arbejde, stikker han underarmen frem så fuglen kan sætte sig lige hvor den vil. Af og til står han stille med sin arm i flere minutter. De andre kigger på ham, men ved hvad der er i vente. De kender til hans fuglevaner og har lært at acceptere dem. Alligevel spørger de ham: Hvad kan du i dag? Jeg kan alt med fugle, siger han. De nikker. Folk drømmer jo om at flyve, også en fuglemand kan vi bruge. Sådan siger de til hinanden.

Foran på hans plads i kantinen ligger hans træmadkasse, som han har fyldt med korn. Til møderne på sit arbejde kan han mærke når en fugl prikker ham på lommen. Af og til taler han til de andre gennem fuglen. De ved ikke at han foretrækker fugle, der synger frem for at flyve selvom også hans egne fugle typisk er i stand til at lette fra jorden.

Somme tider går han over i parken og optræder med sin fugl. Her står han på en lille grøn kasse med sin fugl i lommen. Når folk stimler sammen, slipper han dyret løs. I stedet for at flyve væk, holder den sig i den samme position en halv meter over hans hoved, som en kolibri. Fuglemanden udstøder en række lyde skiftende mellem høj falset og hviskende stød, mens han hukker hovedet frem og tilbage, som en fugl. Han kan også få fuglen til at gå baglæns på armen og på skulderen. Børnene står og kigger, ved ikke hvad de skal sige.

Af og til arresteres han af politiet for forstyrrelse af den offentlige orden. Det bekymrer ikke fuglemanden. Heller ikke hans chef bekymrer sig, stolt som han er over det nye logo på taget af huset, et billede af en gul fugl. Fuglemanden fortsætter med at optræde i parken. En dag kommer han i fængsel. Her lever han af korn. Da man slipper ham ud er han iført gule fjer. I stedet for at gå på arbejde hopper han af sted på den grønne stribe i motorvejsrabatten mellem bilerne. Han rammes af en forbi kørende varevogn, splattet ud på forruden af bilen med bagenden trykket op gennem hovedet. Fuglemanden lærte aldrig at flyve.

cholia

9 karakterer

Albrecht Dürer,
Melencolia I (1514)

Den selvmordede (Werkmeister Beckwerk)

Den selvmordede er vendt tilbage til verden, med røde øjne. Han har set et stykke af verden, der overstiger hans hidtidige erfaring. Nu lever han på et hospital for de skøre, omringet af hvide gorillaer. Den selvmordede vil gerne trække vejret, men hans krænkede bevidsthed forhindrer ham næsten i at ånde. Den selvmordede har brugt forbindelsen til stoltheden og en vis højerestående opfattelse af den menneskelige ære. Den selvmordede forsøger at udlede myten af de mest dagligdags ting i livet. Han ser guddomme hvor andre ser gaffer og knive. Hvor andre søger flokkens atavistiske refleks, piner han lyset frem selv i et vissent træ. Hvor andre fejler krummer i deres egen beskedne fabrik, glider den selvmordede af sted i en ukendt kano uden årer på en flod uden nogen destination.

Når de besøgende spørger ham om hvorfor han ikke trækker vejret, siger han at han længe har forsøgt men ikke opnået påviselige resultater. Det burde da ikke være svært, siger de, det gør vi andre. Den selvmordede siger at han er nødt til at begynde forfra, at forstå hvad det vil sige. Mine krampetrækninger og kvælninganfald vender tilbage. Man har forstenet tingene omkring mig. Alt er blevet fordækt. Ingen vil acceptere at jeg er ingen, at jeg ikke har noget navn. Alle forsøger de at pådutte mig et sådant. Men hvorfor skal man være nogen? Det påvirker min ånde. Der er noget der holder den tilbage. Jeg kan ikke

gå lige. Men her er jo masser af luft, siger de. Se på os, vi trækker da vejret. Vi ved hvem vi selv er.

Den selvmordede iklæder sig sit bedste jakkesæt, et ensfarvet slips og forlader de hvide gorillaer, hvorefter han går ud på gaderne. Her går han forbi butikkerne og betragter vinduerne med optøede kyllinger, ost og hjemmebakket brød. Den selvmordede bryder sig ikke om at spise. Af og til stopper de ham på gaden. Men Helge, hvad laver du? Eller, Claus, hvor er du på vej hen? Han vender sig om. Han ser på dem som om det kan ske hvert andet øjeblik. Hans rasende kræfter pibler frem i de blålige blodårer. Med sit stirrende blik fortæller han dem at de er på vej til at dø. Med sine atavistiske refleks vil han gerne invitere dem med på en rejse. De stakkels uvildende omkring ham ved ikke at han har fundet porten til et andet liv, at de andre er underlagt den fjøgede samfundsliturgi, ikke længere er resistente overfor den tiltagende epidemi.

Den selvmordede er sit eget motiv. Bøjet under den stridende vind er han gået i lag med sit sidste billede. Med egne rekvisitter vil han lave guld af jord. Med sine sidste udhungrede kræfter vil han udpine jorden og mennesket den gåde de bærer på. Fra sin position blandt de levende døde er han ved at udskille sin egen luft. Med omsorgsfuld nøjagtighed har han lavet en direkte kopi af sig selv, parat til at finde hvile i jorden. Mens han følger nedsænkningen

af sit lig støbt i voks, kommer han i tvivl om sin egen død. Ubevægelig står han mens hungersnød, epidemier, vulkanudbrud, jordskælv og mujahedinere banker løs på hans indre nethinde som et skulende ansigt.

En ravn kommer og sætter sig på graven. Den begynder at pikke på liget. Den ene skider. Det eneste der mangler er blod. Rigtig død. Hvem kan sørge for det? Døden er sværere end jeg troede, tænker han. Jeg troede den var øremærket til mig. Jeg troede det var vejen ud af helvede, men helvede fortsætter, hvorfor? Hvis bare jeg kunne rive mit hjerte ud, vise jer at jeg virkelig er ved at dø fra denne verden. Nu står han stille. Han betragter de andre, de feje hunde, de ser ikke at hans krop er en fabrik, at den producerer liv også til dem, at der er varme bag de tynde knogler.

Den selvmordede er nået til en grænse. Ikke engang døden gør indtryk længere, tænker han. Lammets over sin egen bedrift kommer han i tvivl om hvad han søger. Han får øje på en dreng der er på vej over mod ham. Den selvmordede og drengen står ved siden af hinanden. Det er drengens tur til at tale. «Du er ikke alene om at dø, vi kigger på dig. Vi skal nok være til stede også når du er helt væk.» Den selvmordede nikker svagt. En følelse af langsom kvælning kommer over ham. Ensom forlader han sin egen grav.

Skihopperen

Skihopperen Steiner elskede at hoppe. Det var om vinteren at han hoppede. Når han ikke hoppede, levede han af at skære små træfigurer ud i en mindre landsby i det sydlige Schweiz. Allerede som ung havde han lært at skelne de gode træsorter fra de dårlige. Men det var som skihopper at han var beundret. Fra han var ganske ung hoppede han ud fra store højder uden sikkerhedsnet. Han lærte at falde uden at slå sig. Han rettede sin krop ind efter vinden og vejret. Men at skihoppe har åben mund når de hopper, forstod han først da han selv begyndte at flyve.

Som altid når han hoppede, var hans fokus rettet mod én og kun en ting. Heri lå hans egen beundring for dette ellers farlige erhverv. Og således så han ingen forskel mellem det at hoppe og det at forme et ansigt ud af træ. Skihopperen tænkte som så: At svæve med et par ski og at skære i et stykke træ handler, når alt kommer til alt, om det samme. Når han sprang med sine ski, havde han gemt sin schweizerkniv bagerst i lommen. Efter de to obligatoriske hop tog han som regel et par prøver med hjem fra de omkringstående træer.

Flere gange var han faldet dog uden at komme alvorligt til skade. Mindst én gang om året døde en skihopper. Skihopperen overvandt sin angst fordi han betragtede livet som en rolig drøm. Til en journalist havde han engang udtalt: «Et godt hop er et studie i naturens love. Når jeg svæver det sidste stykke kan jeg se tilskuernes åbne munde.»

Det var lørdag eftermiddag i Kitzbühl, en by i Østrig, en af årets store turneringer var i fuldt i gang. Skihopperen havde afsluttet efteråret med en omfattende kollektion af træfigurer med byzantinske forbilleder. Hans brug af Leonardo da Vincis anatomiteknik havde givet ham en beskedent succes. I dagene mellem jul og nytår, kort før det store nytårshop, havde han opholdt sig på et hospital for at studere knogle- og senebaner fra både børn og gamle, der var kommet til skade. Omgivet af en stak røntgenbilleder han havde fået stillet til sin rådighed, sad han i to eftermiddage og gjorde sine notater.

Hoppetårnet lå midt i en dal med lysende vidder fra begge sider. Der var næsten ingen vind. Han rettede på sine briller og så ned på den hvide jord, som han havde døbt denne sne, fordi den ikke længere lignede sne når den sås oppefra. Tilskuerne stod som en tæmmet bisværn, formet som en hestesko omkring målstedet. En official løftede sin ene arm mens fingrene signalerede den sidste nedtælling. Stilheden lukkede sig omkring skihopperen. For sit indre blik så han den havfugl han netop havde færdiggjort. Dens vingefang havde krævet al hans koncentration. Kun dens krumme næb var han i tvivl om. I sidste øjeblik droppede han teaktræ til fordel for ahorn. Figuren stod på hans bænk, klar til at blive smurt ind i olie, men var den færdig?

Mens han bagefter hang i luften, mærkede han at noget var galt. Hans hænder hvilede ganske vist majestætisk på ryggen, men kroppen, den hang, uden at han vidste hvordan det var sket, skævt i luften og efterhånden var han kommet ud af kurs og styrtede. Som en anden tændstikmand slog han de sidste tredive meter ned mod målstedet tre måske fire kolbøtter. Bevidstløs bar man ham ind i en helikopter, der fløj ham til det nærmeste hospital. Her præsenterede man ham for billederne af hans brækkede krageben og den øverste del af ryghvivlerne. Han nikkede til overlægen og så sig ængsteligt omkring i operationslokalet, som om han sukkede efter noget træ. Da han igen blev spurgt om overvindelsen af angsten ved skihop, rystede han bare på hovedet.

Han tog tilbage til sin fødeby og fortsatte sin træskærervirksomhed. I aviserne begræd man skihopperens exit. Folk valfartede til hans værksted. Mest opsigt vakte hans figurer efter byzantinsk forbillede af menneskehoveder med åbne munde og opspilede øjne, der så ud som om de stirrede ind i mørket.